DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Ayrılık Düşüncesi Ölçeği: Türkçe'ye Uyralama, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Dissolution Consideration Scale: Adaptation to Turkish, Validity and Reliability Study

F. Selda ÖZ SOYSAL, Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, fatma.oz@deu.edu.tr

Orkide BAKALIM, Prof. Dr., İzmir Demokrasi Üniversitesi, orkide.bakalimt@idu.edu.tr

Arzu TAŞDELEN KARÇKAY, Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, arzutasdelen@akdeniz.edu.tr

Geliş tarihi - *Received:* 8 Nisan 2025
Kabul tarihi - *Accepted*: 20 Haziran 2025
Yayın tarihi - *Published*: 28 Ağustos 2025

Öz Soysal, F. S., Bakalım, O. ve Taşdelen Karçkay, A. (2025). Ayrılık düşüncesi ölçeği: Türkçe'ye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi,* 16(2), 2373-2387.
DOI. 10.51460/baebd.1672242

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Öz. Ayrılık düşüncesi romantik ilişkilerde bireylerin bir ilişkiyi sürdürme veya sonlandırmaya yönelik kararlarını etkileyebilecek önemli bir değişkendir. Bu araştırmanın amacı romantik ilişkilerde ayrılık düşüncesinin ölçülmesi amacıyla geliştirilmiş olan Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin (Dissolution Consideration Scale) Türkçe'ye uyarlanması ve geçerlik güvenirlik çalışmasının yapılmasıdır. Araştırmanın katılımcılarını romantik ilişki içinde olduklarını belirten 715 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Uyum çalışmaları kapsamında ölçüm aracının dil geçerliği, yapı geçerliği ve güvenirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçları ölçeğin Türkiye örnekleminde de tek boyutlu yapıyla mükemmel uyum gösterdiğini ortaya koymuştur (χ^2/df = 1.8; GFI = .99; CFI = .99; RMSEA = .03). Ayrıca ayrılık düşüncesi ile kaygılı bağlanma ve ilişki bağlanımı arasında negatif, kaçınmacı bağlanma arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Ölçeğin test tekrar test güvenirlik katsayısı .74, Cronbach's alpha katsayısı ise .84 olarak elde edilmiştir. Sonuç olarak elde edilen bulgular Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin Türk kültürü için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu doğrulamıştır**.**
Anahtar Kelimeler**:** Ayrılık düşüncesi ölçeği, Romantik ilişkiler, Bağlanma stilleri, Geçerlik ve güvenirlik.

Abstract: Thoughts of separation are an important variable that can influence individuals' decisions to maintain or terminate a romantic relationship. The aim of this study was to adapt the Dissolution Consideration Scale, originally developed to assess separation thoughts in romantic relationships, into Turkish and to examine its validity and reliability. The participants consisted of 715 university students who reported being in a romantic relationship. As part of the adaptation process, analyses were conducted to assess the scale's language validity, construct validity, and reliability. Results from the confirmatory factor analysis indicated that the scale demonstrated an excellent fit to a unidimensional structure within the Turkish sample (χ^2/df = 1.8; GFI = .99; CFI = .99; RMSEA = .03). Furthermore, negative correlations were found between thoughts of separation and both anxious attachment and relationship commitment, whereas a significant positive correlation was observed with avoidant attachment. The test-retest reliability coefficient of the scale was .74, and Cronbach's alpha was calculated as .84. These findings support that the Dissolution Consideration Scale is a valid and reliable instrument for use in the Turkish cultural context.
Keywords**:** Dissolution consideration scale, Romantic relationships, Attachment styles, Validity and reliability.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Extended Abstract

Introduction. Commitment is a concept that includes the factors that lead individuals to stay in a relationship, and although there are some disagreements among theorists on this issue, there is a general consensus (Johnson, 1991; Kelley, 1983). For example, Arriaga and Agnew (2001) discussed how commitment shapes individuals' motivations for relationship continuity. Similarly, Rusbult and Buunk (1993) addressed the effects of commitment on both individual and relationship dynamics. In this context, lack of commitment is considered a fundamental factor that reduces the likelihood of individuals continuing a relationship. Therefore, a better understanding of the dynamics between commitment and relationship termination is of great importance. In particular, the level of commitment stands out as one of the most important factors determining individuals' decisions to stay in a relationship or to leave (Le and Agnew, 2003). On the other hand, the idea of separation is a critical intervening variable that expresses an individual's mental processes regarding the possibility of ending the relationship. Gottman and Levenson (1992) suggest that negative interactions between couples can increase thoughts of separation, which can trigger separation behaviors. Understanding and measuring such processes is extremely valuable in predicting couples' relationship trajectories. Furthermore, assessing variables such as thoughts of separation not only provides insight into the current state of the relationship but also provides the opportunity to evaluate the effectiveness of therapeutic interventions targeting these processes (Sheeran, 2002). The end of a romantic relationship is considered one of the most stressful life experiences for individuals. This experience can negatively impact both the physical and emotional health of the individual. Several studies in the literature have shown that separation can increase feelings of insecurity and trigger negative emotions such as sadness and anger (Davis et al., 2003; Sbarra & Ferrer, 2006). Even the thought of separation is regarded as a sign of emotional detachment from the relationship and serves as an important indicator of relational dissolution. The aim of this study was to adapt the Dissolution Consideration Scale, developed by VanderDrift et al. (2009), into Turkish and to evaluate its psychometric properties.

Method. The participants of the study consisted of 715 university students (368 female, 347 male; age range 19-29) who were continuing their education at Dokuz Eylül University and Akdeniz University and who were in an ongoing romantic relationship. The data collection tools of the study were the “Dissolution Consideration Scale’’, “The Experiences in Close Relationships Scale Short Form”, and ”Relationship Stability Scale”. In the adaptation process of “Dissolution Consideration Scale”, after the original scale was adapted using the translation-back translation method, language validity, construct validity and reliability analyses were performed. For language validity, the English and Turkish forms of the scale were applied to a group of 65 students at 20-day intervals. Confirmatory factor analysis (CFA) was performed for construct validity, and reliability was examined with Cronbach's alpha coefficient and test-retest methods. In addition, the relationships between the scores obtained from the scale and anxious and avoidant attachment styles and relationship commitment variables were examined**.**

Results. Based on the findings obtained from the analyses, the results of the confirmatory factor analysis first indicated that the Dissolution Consideration Scale had a unidimensional structure within the Turkish sample, consistent with the original version. Furthermore, the fit indices demonstrated an excellent model fit. The Cronbach’s alpha coefficient for internal consistency was calculated as .84, and

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

the test-retest reliability coefficient was .74. Correlational analyses revealed significant negative relationships between separation thoughts and both anxious attachment (r = –.47) and relationship commitment (r = –.43), while a significant positive relationship was found between separation thoughts and avoidant attachment (r = .42). These results support the conclusion that the scale is a valid and reliable measurement tool in terms of both internal consistency and external validity.

Discussion and Conclusion. The findings obtained from the study indicated that the Dissolution Consideration Scale can be successfully adapted to Turkish culture and serves as a valid and reliable measurement tool. Additionally, the results supporting construct validity and reliability demonstrate that the concept of dissolution consideration is applicable across different cultures. Further findings from the study confirmed that individuals' dissolution considerations are associated with their attachment styles. It was concluded that individuals with an anxious attachment style tend to cling more tightly to the relationship due to fear of loss, whereas those with an avoidant attachment style exhibit a tendency to distance themselves, which increases dissolution considerations. In conclusion, the Dissolution Consideration Scale is considered a valuable tool for both academic research and practical applications in examining cognitive indicators related to relationship dissolution.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Giriş

Romantik bir ilişkiyi sonlandırmak birey için stresli yaşam olaylarından biri olarak kabul edilmektedir. Bu durum kişinin duygusal ve fiziksel sağlığı üzerinde bazı olumsuz etkiler yaratabilmektedir. Örneğin, Davis vd., (2003) ilişki sonlanmasının güvensizlik duygularını artırabileceğini ve duygusal dalgalanmalara yol açabileceğini belirtmiştir. Ayrıca, Sbarra ve Ferrer (2006), bu sürecin öfke ve üzüntü gibi yoğun duygusal tepkilerle ilişkilendirilebileceğini ifade etmektedir. Fiziksel sağlık açısından bakıldığında, Kiecolt-Glaser vd., (1991), ilişki sonlanmasının bağışıklık sistemi işlevlerini baskılayarak genel sağlık üzerinde olumsuz etkiler yaratabileceğini ortaya koymuştur. Bu tür etkiler, ilişki çözülmesine yol açan faktörlerin daha derinlemesine anlaşılması gerektiğini açıkça göstermektedir. Bu bağlamda, araştırmaların önemli bir kısmı, bireylerin ilişkide kalma ya da ayrılık kararlarını etkileyen temel faktörlerden biri olan bağlılık kavramına odaklanmıştır (Le ve Agnew, 2003).

Bağlılık, bireyleri ilişkide kalmaya yönlendiren faktörleri içeren bir kavramdır ve bu konuda teorisyenler arasında bazı görüş ayrılıkları bulunsa da genel bir uzlaşı mevcuttur (Johnson, 1991; Kelley, 1983). Örneğin, Arriaga ve Agnew (2001), bağlılığın bireylerin ilişki devamlılığına yönelik motivasyonlarını nasıl şekillendirdiğini tartışmıştır. Benzer şekilde, Rusbult ve Buunk, (1993). ise bağlılığın hem bireysel hem de ilişki dinamikleri üzerindeki etkilerini ele almıştır. Bu bağlamda, bağlılık eksikliği, bireylerin ilişkiyi sürdürme olasılığını azaltan temel bir etken olarak değerlendirilmektedir. Dolayısıyla, bağlılık ve ilişki sonlanması arasındaki dinamiklerin daha iyi anlaşılması büyük önem taşımaktadır. Özellikle bağlılık düzeyi, bireylerin ilişkilerinde kalma ya da ayrılık kararlarını belirleyen en önemli faktörlerden biri olarak öne çıkmaktadır (Le ve Agnew, 2003).

Romantik ilişkilerde en önemli modellerden birisi olan ve birçok farklı ilişki türünde bağlılığı ve devamlılığı tahmin etmede özellikle yararlı olduğu gösterilen bir model Yatırım Modeli'dir (Rusbult, 1980). Bu model, belirli bir ilişkinin benzersiz karşılıklı bağımlılık yapısının devamlılığı ve diğer ilişki süreçlerini açıklamada yararlı olduğunu öne süren Bağımlılık Teorisi'nden ortaya çıkmıştır (Kelley, 1979). Bir ilişkinin karşılıklı bağımlılık yapısını karakterize etmek için Yatırım Modeli, bir hedefe olan bağlılığın üç bağımsız faktör tarafından beslendiğini öne sürer: (a) memnuniyet düzeyi, (b) yatırım büyüklüğü ve (c) alternatiflerin kalitesi (Rusbult, 1980). Memnuniyet düzeyi, bireyin bir ilişkide deneyimlediği olumlu ve olumsuzluğa ilişkin öznel değerlendirmesidir; memnuniyet, bağlılık düzeyiyle olumlu ilişkilidir. Alternatiflerin kalitesi, bir bireyin mevcut ilişkide olmasaydı sahip olacağını algıladığı en çekici seçeneği ifade eder; alternatifler bağlılıkla olumsuz ilişkilidir. Son olarak, yatırım büyüklüğü, ilişkiye bağlı olan ve ilişki çözülürse değeri azalabilecek veya tamamen kaybolabilecek maddi veya maddi olmayan kaynakların miktarıdır; yatırımlar, bağlılık düzeyiyle pozitif ilişkilidir (VarderDrift vd., 2009). Yatırım Modeli, bir bireyin bağlılık düzeyinin, yukarıda belirtilen üç faktörün ürünü olarak, bir ilişkilerinin kalıcı olup olmayacağını ileri sürmektedir. Bununla birlikte, yatırım modeli ile yapılan meta analizi çalışmasında da bağlılık ile ilişki kalıcılığı arasındaki yüksek düzeyde korelasyon olduğunu belirlemiştir (Le & Agnew, 2003). Ancak, ilişki kalıcılığındaki tüm varyasyonların yalnızca bağlılıkla açıklanmadığı görülmektedir (VarderDrift vd., 2009). Konuyla ilgili daha sonra yapılan çalışmalar, bağlılık düzeyinin kalma/ayrılma davranışını nasıl etkilediğini açıklamaya başlamaktır. Özellikle, ilişki sonlandırma ve ayrılma davranışının tahmininin nasıl oluştuğuna dair yeni açıklamalar başlamıştır. Bağlılıktan çözülmeye doğru eylemi nasıl etkilediği sürecini daha iyi anlamak için davranışsal niyet

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

literatürünü gözden geçirmek yararlıdır. Bu literatür, inançları, tutumları ve motivasyonları davranışa bağlama konusunda zengin bir geçmişe sahiptir ve niyetlerin güvenilir bir şekilde sonraki eylemi nasıl tetikleyebileceğini ayrıntılarıyla anlatır. Mantıklı eylem teorisi, Fishbein ve Ajzen (1975) tarafından, tutumların davranışı tahmin etmedeki yararlılığını doğrulamak için daha büyük bir girişimin bir parçası olarak önerilmiştir. Mantıklı eylem teorisi, her ikisi de davranışsal niyeti tahmine yönelik tutumlar ve öznel normlar olmak üzere iki bileşenden oluşmaktadır. Bir bireyin belirli bir davranış üzerindeki kontrol miktarı (Ajzen, 1985) gibi eksik olduğu bileşenlerle ilgili eleştirilerin ardından, mantıklı eylem teorisi, davranış üzerinde hem doğrudan hem de dolaylı bir etki olarak algılanan davranışsal kontrolü ekleyen planlı davranış teorisi olarak yeniden düzenlenmiştir (Ajzen, 1991). Mantıklı eylem teorisi gibi, planlı davranış teorisi de bir davranışı güvenilir bir şekilde gerçekleştirmeye yönelik güçlü niyetlere sahip olmanın zayıf niyetlere sahip olmaktan daha fazla eylem ürettiğini ileri sürmektedir (Ajzen, 1985). Ancak, literatüründeki bulgulara niyet ve davranış arasındaki metaanalitik korelasyonun .47 olduğu bulunmuştur (Armitage & Conner, 2001). Araştırma, niyet ve davranış arasındaki tutarsızlığın, eylemde bulunmayı amaçlayıp başaramayan kişilerden mi yoksa eylemde bulunmayı amaçlayıp amaçlamayan kişilerden mi kaynaklandığını incelemiştir. Sonuçlar, tutarsızlığın kaynaklandığını eylemde bulunmayı amaçlayıp başaramayan kişiler olduğunu açıkça göstermektedir (Sheeran, 2002). Bunu göz önünde bulundurarak, araştırma, insanların neden genellikle geldiğini belirlemek için niyetlerin eyleme dönüşme sürecine odaklanmaya başlamıştır (VarderDrift vd., 2009). İlişkilerin yapısı gereği diyadik olduğundan, ayrılma yalnızca bir partnerin harekete geçmeye eğilimli olmasını gerektirir. Ayrılığın ölçüldüğünde, her ayrılık yaşayan partnerin önceki durumunun (örneğin, bağlılık düzeyi) ilişkinin sonlanmasını öngördüğünü varsayar. Ancak, bu varsayımla ilgili sorunu göstermek için, uzunlamasına araştırmalarda, ilişkileri bozulmadan kalan bireylerin, partnerleri tarafından terk edilenlerle benzer başlangıç bağlılık düzeylerine sahip olduğu bulunmuştur. Buna karşın, partnerlerini terk edenler, ilişkiye daha düşük başlangıç bağlılığını onaylar (Rusbult vd., 1998).

Diğer yandan ayrılık düşüncesi, bir bireyin ilişkiyi sonlandırma olasılığına dair zihinsel süreçlerini ifade eden kritik bir ara değişkendir. Gottman ve Levenson (1992) çiftler arasındaki olumsuz etkileşimlerin ayrılık düşüncesini artırarak ayrılma davranışlarını tetikleyebileceğini belirtmektedir. Bu tür süreçleri anlamak ve ölçmek, çiftlerin ilişki yörüngelerini öngörme açısından son derece değerlidir. Ayrıca, ayrılık düşüncesi gibi değişkenlerin değerlendirilmesi, yalnızca ilişkinin mevcut durumunu anlamakla kalmaz, aynı zamanda bu süreçlere yönelik terapötik müdahalelerin etkinliğini değerlendirme imkânı sağlar (Sheeran, 2002).

Ayrılık düşüncesini ele alan ilk ölçüm araçlarından biri olan Marital Status Inventory (MSI), Weiss ve Cerreto (1980) tarafından yılında geliştirilen, evliliklerin sona erme olasılığını değerlendiren bir ölçektir. MSI, bireylerin boşanma veya ayrılık düşüncelerini ve bu yönde attıkları adımları ölçmek amacıyla tasarlanmış 14 maddelik bir envanterdir. Ölçek, doğru-yanlış formatında sunulan maddelerden oluşur ve elde edilebilecek toplam puan 0 ile 14 arasında değişir. Yüksek puanlar, boşanmaya yönelik daha fazla adım atıldığını gösterir (Weiss ve Cerreto, 1980). Daha sonra ilişkide çiftlerde ayrılık düşüncesini belirlemek amacıyla VanderDrift vd., (2009) tarafından geliştirilen Ayrılık Düşüncesi Ölçeği (Dissolution Consideration Scale), bireylerin ilişki çözülmesine yönelik düşüncelerini ölçmekte etkili bulunmuş bir araçtır. Purdue Üniversitesi'nden iki bağımsız örneklem üzerinde gerçekleştirilen açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri, ayrılık düşüncesi ve bağlılığın ayrı fakat ilişkili kavramlar olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca ayrılma düşüncesini ölçen ölçeğin güvenirlik analizi,

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

yüksek bir iç tutarlılık sergilemiştir. Buna göre ölçeğin Cronbach's Alpha katsayısı her iki örneklem için α = .94 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca ölçeğin test-tekrar test güvenilirliği .85 bulunmuştur. Bu bulgular, ölçeğin zaman içindeki tutarlılığını ve iç güvenilirliğini desteklemektedir (VarderDrift vd., 2009).

Açımlayıcı faktör analizi için ilk örneklemden (n = 249) elde edilen veriler üzerinde yapılan analizler, ayrılık düşüncesi ve bağlılık maddelerinin iki faktörlü bir yapıda toplandığını göstermiştir. Bu faktörler, sırasıyla "Bağlılık" ve "Ayrılık Düşüncesi" olarak adlandırılmıştır. Faktörler arasındaki orta düzeydeki negatif korelasyon (r =-.55), bu iki yapının birbirinden bağımsız ancak ilişkili olduğunu desteklemektedir (VarderDrift vd., 2009). Doğrulayıcı faktör analizi kapsamında ikinci örneklemden (n = 237) elde edilen verilerle yapılan doğrulayıcı faktör analizi, iki faktörlü modelin veriyle iyi bir uyum sergilediğini doğrulamıştır. Model uyum indeksleri (χ^2/df = 1.86; GFI = .95), iki faktörlü yapının teorik ve istatistiksel açıdan geçerli olduğunu göstermiştir. Ayrıca, tek faktörlü modelle yapılan karşılaştırmalar, iki faktörlü modelin üstünlüğünü ortaya koymuştur (VanderDrift vd., 2009).

Genel olarak elde edilen bulgular ayrılık düşüncesinin romantik ilişkilerde yalnızca bağlılık üzerinden açıklanamayacak bir bileşen olduğunu ortaya koymaktadır. Çalışma, ayrılık düşüncesinin ilişkilerin dinamiklerini anlamada kritik bir değişken olarak değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Araştırma alanında, bu tür ölçüm araçları bireylerin mevcut evlilikleri ya da ilişkilerinde ayrılma veya boşanma düşüncelerini değerlendiren genellikle psikoloji ve evlilik danışmanlığı gibi alanlarda kullanılan psikometrik araçlardır. Bu ölçüm araçlarının kullanılmasındaki amaç, bireylerin ilişkilerindeki memnuniyet seviyesini, duygusal bağlılıklarını ve ayrılık ihtimallerini değerlendirmektir. Diğer yandan boylamsal araştırmalar aracılığıyla ilişki süreçlerinin doğrulukla öngörülmesine olanak sağlayabilir (Berkman ve Syme, 1979). Benzer şekilde, çift terapistleri, bu tür araçları kullanarak, ilişkideki risk faktörlerini belirleyebilir ve müdahale stratejilerini kişiselleştirebilir. Sonuç olarak bu konuda geliştirilen veya uyarlanan ölçüm araçları romantik ilişkilerin dinamiklerini anlamada ve bu dinamiklere yönelik etkili çözümler üretmede temel bir araç olarak kabul edilmektedir (Gottman, 1993).

Bu ihtiyaçtan yola çıkarak gerçekleştirilen bu araştırmanın amacı ayrılık düşüncesini Türkiye'deki üniversite öğrencilerinde incelenebilmesi için Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışmasının yapılmasıdır.

Yöntem

Katılımcılar

Bu araştırmanın amacı olan Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin Türkçe'ye geçerli ve güvenilir bir araç olup olmadığını sınamak için öncelikle orijinal ölçeği geliştiren araştırmacılardan izin alınmış ve Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir Demokrasi Üniversitesi ve Akdeniz Üniversitesi lisans düzeyinde öğrenim gören öğrencilere uygulanmıştır. Araştırmanın katılımcıları, gönüllü 368 kız (%51.5), 347 (%48.5) erkek, 509'u (%71.2) lisans, 206'sı lisans üstünde eğitimine devam eden toplamda 715 öğrenciden oluşmaktadır. Katılımcıların yaşları 19 ile 29 yaş arasında değişmektedir ((M= 22.8 SD= 2.6). Katılımcıların tümü ilişkileri olduğunu bildirmişlerdir. Katılımcılara ilişkin detaylı bilgiler Tablo 1'de verilmektedir.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Tablo 1.
Katılımcıların demografisi

	N	%
Cinsiyet		
Kadın	368	51.5
Erkek	347	48.5
İlişki Süresi		
0-6 ay	271	37.9
6-12 ay	264	36.9
1-3 yıl	138	19.3
3-5 yıl	42	5.9

Veri toplama araçları

Ayrılık Düşüncesi Ölçeği (ADÖ)

VanderDrift ve diğerleri (2009) tarafından bireylerin romantik ilişkilerde ayrılık düşüncelerine ilişkin süreçleri değerlendirmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek beş maddelik tek boyutlu bir yapıdadır. Maddeler (örn madde: "Romantik ilişkimizi bitirmeyi düşünüyorum") dokuzlu likert tipi (1= Hiç katılmıyorum, 9=Tamamen katılıyorum) olarak yapılandırılmıştır. Geçerlik ve güvenirlik çalışması için iki ayrı çalışma gerçekleştirilmiştir. İlk çalışmada yapılan açımlayıcı faktör analizi (AFA) beş maddenin tek bir boyutta toplandığını göstermiştir. İkinci çalışmada ise doğrulayıcı faktör analizi yapılarak bu yapının doğruluğu test edilmiştir. Bulgular modelin veriyle yüksek uyum gösterdiğini doğrulamıştır (χ^2/df = 1.86; GFI = .95; CFI = .99; RMSEA = .04). Güvenirlik kapsamında yapılan çalışmalar ölçeğin Cronbach alfa katsayısı .94 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca çalışma kapsamında ayrılık düşüncesi ve ilişki bağlılığı arasında negatif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur (r =-.55). Bu bulgu ölçeğin yakınsak geçerliğine ilişkin kanıt sağlamıştır.

Yakın İlişkilerde Yaşantılar Ölçeği Kısa Formu (YİYÖ-KF)

Wei ve diğerleri (2007) tarafından geliştirilen YİYÖ-KF 12 madde ("İhtiyaç duyduğumda romantik ilişki yaşadığım kişinin yardımına başvurmak benim için faydalı olur.", "Genellikle sorunlarımı ve kaygılarımı romantik ilişki yaşadığım kişi ile konuşurum.") ve kaygı ve kaçınma olmak üzere iki alt ölçekten oluşmaktadır. YİYÖ-KF Türkçe'ye uyarlayan araştırmacılar, katılımcıların ölçeği değerlendirmesinin kolaylığı sağlaması amacıyla 5'li Likert tipi bir derecelendirmeyle (1= Kesinlikle katılmıyorum, 5= Kesinlikle katılıyorum) uyarlanmıştır (Savcı ve Aysan, 2016). Ölçeğin iç tutarlılık güvenirlik katsayıları kaygı alt boyutu için .77 ile .86 kaçınma alt boyutu için 78 ile .88 arasında değişmektedir.

İlişki İstikrarı Ölçeği

Rusbult, Martz ve Agnew (1998) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin ilişki doyumu, ilişki yatırımı, seçeneklerin niteliğini değerlendirme ve bağlanım olmak üzere dört alt boyutu vardır. Bağlanım alt boyutu 7 maddeden diğer alt boyutlar 10 maddeden oluşmaktadır. Bağlanım boyutunda yer alan

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

maddeler dokuz dereceli (1 = "Tamamen Yanlış, 9 = "Tamamen Doğru") likert tipiyken diğer alt boyutların ilk beş maddesi dört dereceli (1 = "Tamamen Yanlış, 4 = "Tamamen Doğru") likert tipi; son beş maddesi dokuz dereceli (1 = "Tamamen Yanlış, 9 = "Tamamen Doğru") likert tipidir. Bu alt boyutlarda, ilk beş madde son beş maddenin ölçme kalitesini artırmak amacıyla uygulanmaktadır. Rusbult ve arkadaşları (1998) tüm maddelerin uygulanmasını fakat analizlerin, her boyut için, son beş madde ile yürütülmesini önermektedir. Yani, ölçeğin alt boyutlarına ilişkin puanlama İD için 2 ile 6. maddeler arası; SND için 2 ile 7**.** Maddeler arası; İY için 2 ile 6. maddeler arası toplanıp madde sayısına bölünmesiyle elde edilmektedir. Ölçek, Büyükşahin, Hasta ve Hovardaoğlu (2005) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. İlişki doyumu alt ölçeğinin iç tutarlık katsayısının .90, seçeneklerin niteliğini değerlendirme alt ölçeğinin iç tutarlık katsayısının .84, ilişki yatırımı alt ölçeğinin ise iç tutarlık katsayısının .84 olduğu, bu ölçeklerin aynı sırayla iki yarım güvenirliği .84, .71., .78'dir (Büyükşahin vd. 2005). Bu araştırmada ilişki bağlanımı alt ölçeği kullanılmıştır.

İşlem

Ölçme aracını geliştirenlerden gerekli izinler alındıktan sonra öncelikle ölçeğin maddeleri araştırmacılar tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Dokuz Eylül Üniversitesi Etik Kurulu'ndan araştırma izni alındıktan sonra katılımcılara uygulanacak form oluşturulmuştur. Çevirisi yapılan metin, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık alanında en az doktora derecesine sahip, Türkçe ve İngilizceyi iyi derecede bilen beş öğretim üyesine incelenmek üzere gönderilmiştir. Çeviri versiyona gelen geri bildirimler değerlendirilerek versiyon araştırmacılar tarafından yeniden düzenlenmiştir. Ölçeğin Türkçeye çevrilen son hali üç uzman tarafından tekrar İngilizceye çevrilmiş ve bu form orijinal formuyla karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma sonrasında ölçek maddelerinin Türk kültürüne uygun olduğuna karar verilmiştir. Daha sonra dil geçerliliği yapılmıştır. Ölçeğin psikometrik özellikleri incelenmeden önce bir grup üzerinde pilot çalışma yapılmıştır. Bu pilot çalışmanın ardından asıl uyarlama çalışması gerçekleştirilmiştir. Orijinal çalışma için maddeler çevrimiçi bir ankete dönüştürülmüştür. Orijinal uygulama kapsamında geçerlilik çalışmalarının yapı geçerliği yakınsak geçerlilik ile test edilmiştir. Güvenirlik çalışmaları ölçeğin iç tutarlılık katsayısı Cronbach alfa değeri ile belirlenmiştir. Ayrıca ölçeğin güvenirliğini desteklemek amacıyla test-tekrar test güvenirliği gerçekleştirilerek ölçek üç hafta arayla başka bir gruba tekrar uygulanmıştır**.**

Verilerin analizi

Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirliğini incelemek amacıyla öncelikle ölçeklerden elde edilen veriler SPSS 23'e aktarılmıştır. Katılımcıların özelliklerini, değişkenler arasındaki korelasyonları ve ölçeklerin iç tutarlılık puanlarını ortaya çıkarmaya yönelik tanımlayıcı istatistikler SPSS 23 (IBM Corp., 2015) kullanılarak hesaplanmıştır. Ayrıca parametrik analizin uygulanıp uygulanmayacağına karar vermek amacıyla normal dağılım göstergeleri çarpıklık ve basıklık değerleri ile incelenmiştir. Ölçeğin yapı geçerliğini hesaplamak için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılmış ve bu analiz için Amos 22 paket programından yararlanılmıştır**.**

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Bulgular

Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirliğine ilişkin analizlere başlamadan önce verilere ilişkin betimsel istatistikler ve normallik testleri uygulanmış ve sonuçlar Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2.
Değişkenlere Ait Betimsel İstatistikler ve Normallik Testi

					Skewness		Kurtosis	
Ölçek	**Minimum**	***Maximum***	**Mean**	**Sd**	**Coefficient**	**Se**	**Coefficient**	**Se**
Ayrılık Düşüncesi Ölçeği	5.0	43.0	14.5	8.8	1.3	.091	.986	.183
Kaygılı Bağlanma	1.0	30.0	10.5	7.7	.615	.091	-.495	.183
Kaçınmacı Bağlanma	1.0	30.0	10.1	7.6	.620	.091	-.496	.183
İlişki Bağlanımı	6.0	30.0	15.3	5.3	.415	.091	-.637	.183

Tablo 2 incelendiğinde normallik testlerinin istatistiksel olarak anlamsız değerlere sahip olması gerekirken bu değerlerin tüm alt boyutlarda anlamlı değerlere sahip olduğu görülmektedir. Ancak yapılan normallik testleri oldukça hassas bir yapıya sahip olduğundan verilerin çarpıklık ve basıklık değerleri ile Q-Q grafikleri ve histogramlardan elde edilen değerlerin birlikte incelenmesi önerilmektedir (Field, 2009). Tabachnick ve Fidell'e (2013) göre çarpıklık ve basıklık değerleri ± 1,5 aralığında olup verilerin normal dağıldığını göstermektedir. Elde edilen değerler incelendiğinde verilerin normal dağılım varsayımını karşıladığı sonucuna varılmaktadır.

Dil geçerliği

Araştırmada Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin dil geçerliğini incelemek amacıyla Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, İngilizce öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinden 65 kişiden oluşan bir gruba anketin orijinal formu ve Türkçe'ye uyarlanmış formu 20 günlük aralıklarla uygulanmıştır. Yürütülen iki çalışma sonuçlarından ortaya çıkan korelasyon katsayısı 0.75'dir ($p<0.05$). Bu durumda anketin uyarlanmış formuyla orijinal formunun benzer yapıyı ölçtüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Yapı geçerliği

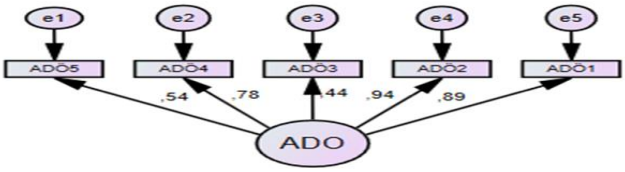
Ayrılık Düşüncesi Ölçeği VanderDrift ve diğerleri (2009) tarafından geliştirilen 5 maddelik tek boyutlu bir ölçektir. Bu araştırmanın amacı, orijinal yapının Türkçe formundaki yapı geçerliğini test etmektir. Bu amaçla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) uygulanmış ve orijinal yapı incelenmiştir. Anketin, yapısına yönelik model veri uyumunu belirten indeksler Tablo 3'te verilmiştir**.**

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Tablo 3.
Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin Uyum İyiliği Testlerine İlişkin Değerler

χ^2	Df	χ^2/df	GFI	AGFI	CFI	IFI	NFI	RMSEA
9.118	**5**	**1.8**	**.99**	**.98**	**.99**	**,99**	**.99**	**.03**

Tablo 3'te verilen uyum indekslerinden ki-kare (χ2/df) 1 ve 2 arasında olması modelin mükemmel uyum gösterdiğini (Kline, 2011) kanıtlamaktadır. Uyum indekslerinden GFI, AGFI, CFI, IFI ve NFI'nın, 0.95 ile 1.00 ve NFI'nın sahip olması da mükemmel uyum düzeyi olduğunun kanıtıdır (Schermelleh-Engel ve Moosbrugger, 2003) RMSEA indekslerinin de 0.05'ten küçük değere sahip olması da mükemmel uyumu (Browne ve Cudeck, 1993) göstermektedir. Elde edilen bu değerler doğrultusunda, Ayrılık Düşüncesi Ölçeğinin 'nin yapısına yönelik değerler olan GFI (.0.99), AGFI (0.98), CFI (0.99), IFI (0.99), NFI (0.99), RMSEA'nın(0.03) uyum indekslerine göre mükemmel uyum düzeyinde olduğunu göstermektedir. Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin geçerlik araştırması için yapılan doğrulayıcı faktör analizine yönelik diyagram Şekil 1'de sunulmuştur. (Örn maddeler: Romantik ilişkimizi bitirmeyi düşünüyordum, Partnerim dışındaki insanlara onunla ilişkimi sonlandırabileceğimi söyledim)

Şekil 1. Ayrılık Düşüncesi Ölçeğinin Yol Diyagramı

Ölçekler arasındaki ilişkiler Pearson momentler çarpımı katsayısı hesaplanarak incelenmiştir. Buna göre elde edilen korelasyon katsayıları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4.
Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin Kaygılı Bağlanma, Kaçınmacı Bağlanma ve İlişki Bağlanımı ile Korelasyon Tablosu

Boyut	1	2	3	4
1 Ayrılık Düşüncesi Ölçeği	-			
2. Kaygılı Bağlanma	-.47**	-		
3.Kaçınmacı Bağlanma	.42**	.55**	-	
4. İlişki Bağlanımı	-.43**	-.41**	-.48**	-

Tablo 4'e göre ayrılık düşüncesi ile kaygılı bağlanma arasındaki korelasyon katsayısı r = -.47, p < .01; ayrılık düşüncesi ile kaçınmacı bağlanma arasındaki korelasyon katsayısı r= -.42 p < .01; ayrılık düşüncesi ile ilişki bağlanımı arasındaki korelasyon katsayısı r= -.43, p < .01; kaygılı bağlanma ve kaçınmacı bağlanma arasındaki korelasyon katsayısı r = .55, p < .01; kaygılı bağlanma ile ilişki bağlanımı arasındaki korelasyon katsayısı r=- .41, p <. 01; ilişki kaçınmacı bağlanma ile ilişki bağlanımı arasındaki korelasyon katsayısı r= -48, p < .01 olarak belirlenmiştir. Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin dış geçerliğinin olduğunu göstermektedir.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Güvenirlik

Bu çalışmada Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin güvenirliği, Test-tekrar ve Cronbach alfa iç-tutarlılık kestirme metoduyla incelenmiştir. Bu amaçla, ölçek 125 kişilik bir gruba uygun şartlar yerine getirilerek 21 günlük aralarla uygulanmış ve test-tekrar güvenirlik katsayısı 0.74 ($p<0.05$) olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin, iç-tutarlılık kestirme metoduna göre elde edilen Cronbach alfa güvenirlik katsayısı 0.84 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bu değerler, Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin güvenilir bir ölçek olduğuna kanıt sağlamaktadır**.**

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma kapsamında bireylerin romantik ilişkilerde yaşayabilecekleri ayrılık düşüncelerini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş olan Ayrılık Düşüncesi Ölçeği"nin Türkçe'ye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılarak psikometrik özellikleri incelenmiştir.

Uyarlama çalışmasında ilk olarak dil geçerliğini saptamak amacıyla ölçeğin orijinal ve Türkçeye uyarlanmış formu İngilizce öğretmenliği okuyan 65 üniversite öğrencisinden oluşan bir gruba 20 günlük aralıkla uygulanmıştır. Bulgular orijinal İngilizce form ve Türkçe'ye çevrilen form arasındaki korelasyonun yüksek düzeyde olduğunu ($r= .75$, $p <.05$) göstermiştir. Bu bulgu ölçeğin orijinal ve uyarlanmış formunun benzer yapıyı ölçtüğünün göstergesidir**.**

Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin yapı geçerliğini saptamaya yönelik ise 715 beliren yetişkin ile yürütülen ana çalışmada gerçekleştirilen doğrulayıcı faktör analizi sonuçları ölçeğin orijinal çalışmasındaki gibi tek boyutlu bir yapıya sahip olduğunu göstermiştir. Ayrıca uyum indekslerinin mükemmel düzeyde olması modelin veri uyumu açıcından yeterli olduğu ve teorik yapısına da uygun olduğunun kanıtıdır (Kline, 2011). Bu sonuçlar ayrılık düşüncesi kavramının kültürler arasında benzer yapılarla ifade edilebileceğinin göstergesi olarak yorumlanmıştır. Buna ek olarak Ayrılık Düşüncesi Ölçeğinden alınan puanların Yakın İlişkilerde Yaşantılar ölçeğinin alt boyutlarından kaygılı bağlanma stiliyle negatif yönde, kaçınmacı bağlanma stili ile ise pozitif yönde ilişkisi olduğu ortaya konmuştur. Başka bir deyişle kişilerde kaygılı bağlanma düzeyi arttıkça ayrılık düşüncesi eğilimleri azalmaktadır. Mikulincer ve Shaver (2007)'e göre kaygılı bağlanma stiline sahip olan birey terk edilme ve reddedilme kaygısı yaşamaları nedeniyle içinde bulundukları ilişkiye çok sıkı şekilde tutunma eğilimi gösterebilir. Buna bağlı olarak partnerini kaybetmemek adına problemlerin varlığına rağmen ilişkiyi korumak için çaba harcamalarına neden olabilir (Collins ve Read, 1990). Ayrılık düşüncesi ve kaçınmacı bağlanma stili arasındaki pozitif yönde bulunan ilişki ise kaçınmacı bağlanma stiline sahip olan bireylerin yakınlıktan rahatsız olma ve bağımlılık geliştirmekten kaçınma eğilimleriyle açıklanabilir (Bartholomew ve Horowitz, 1991). Sonuç olarak bu kişilerde ilişkide duygusal derinlik arttıkça partner desteğini tehdit olarak algılanması ayrılık düşüncelerinin daha kolay ortaya çıkması sonucunu doğurabilir (Fraley ve Shaver, 2000).

Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin güvenirliğini saptamak amacıyla Test-tekrar ve Cronbach alfa iç-tutarlılık kestirme metodu uygulanmıştır. Bu kapsamda öncelikle ölçek 125 kişilik bir örneklem grubuna 21 günlük aralarla uygulanmıştır. Test tekrar test güvenirlik katsayısı 0.74 ($p<0.05$) olarak hesaplanmış olup iç-tutarlılık kestirme metoduna göre elde edilen Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.84 olarak

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

hesaplanmıştır. Test tekrar test güvenirlik katsayısının iki-dört haftalık uygulama aralıklarında yürütülmesi, katsayının 0.74 ve üzerinde olması, güvenirlik açısından iyi bir değer olarak kabul edilmektedir (Cohen ve Swerdlik, 2002). Bu bağlamda Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin güvenirliğe sahip bir ölçek olduğu saptanmıştır.

Sonuç olarak; "Ayrılık Düşüncesi Ölçeği'nin"nin Türk kültürüne uygun, konuyla ilgili teorik çalışmaların yanı sıra pratik ve klinik uygulamalarda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu saptanmıştır.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Kaynakça

Ajzen, I. (1985). From intentions to actions: A theory of planned behavior. In J. Kuhl and J. Beckmann (Eds.), *Action control: From cognition to behavior.* Springer-Verlag

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes, 50*, 179-211.

Arriaga, X. B., and Agnew, C. R. (2001). Being committed: Affective, cognitive, and conative components of relationship commitment. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *27*(9), 1190-1203. https://doi.org/10.1177/0146167201279011

Armitage, C. J., and Conner, M. (2001). Efficacy of the theory of planned behaviour: A meta-analytic review. *British Journal of Social Psychology, 40*, 471-499.

Bartholomew, K., and Horowitz, L. M. (1991). Attachment styles among young adults: A test of a four-category model. *Journal of Personality and Social Psychology, 61*(2), 226–244. https://doi.org/10.1037/0022-3514.61.2.226

Berkman, L. F., and Syme, S. L. (1979). Social networks, host resistance, and mortality: a nine-year follow-up study of Alameda County residents. *American journal of Epidemiology*, *109*(2), 186-204. https://doi.org/10.1093/oxfordjournals.aje.a112674

Browne, M.W., and Cudeck, R. (1993). Alternative ways of assessing model fit. In: Bollen, K.A., and Long, J.S. (Eds.), *Testing structural equation models* (pp. 136-162). Sage.

Büyükşahin, A., Hasta,D. ve Hovardaoğlu, S. (2005) İlişki istikrarı ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Psikoloji Yazıları*, 8(16),25-37.

Cohen, R. J., and Swerdlik, M. E. (2002). *Psychological testing and assessment: An introduction to tests and measurement* (5th ed.). McGraw-Hill.

Collins, N. L., and Read, S. J. (1990). Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. *Journal of Personality and Social Psychology, 58*(4), 644–663. https://doi.org/10.1037/0022-3514.58.4.644.

Davis, K. E., Shaver, P. R., and Vernon, M. L. (2003). Attachment style and interpersonal functioning. *Personality and Social Psychology Bulletin, 29*(2), 154–168. https://doi.org/10.1177/0146167202238374.

Fishbein, M., and Ajzen, I. (1975). *Belief, attitude, intention, and behavior: An introduction to theory and research*. Reading, Mass.: Addison-Wesley Fraley, R. C., and Shaver, P. R. (2000). Adult romantic attachment: Theoretical developments, emerging controversies, and unanswered questions. *Review of General Psychology, 4*(2), 132–154. https://doi.org/10.1037/1089-2680.4.2.132.

Field, A. (2009). *Discovering statistics Using SPSS* (3rd Edition). SAGE Publication.

Gottman, J. M. (1993). A theory of marital dissolution and stability. *Journal of family psychology*, *7*(1), 57.

Fishbein, M., and Ajzen, I. (1975). *Belief, attitude, intention, and behavior: An introduction to theory and research*. Reading, Mass.: Addison-Wesley.

Gottman, J. M., and Levenson, R. W. (1992). Marital processes predictive of later dissolutionBehavior, physiology, and health. *Journal of Personality and Social Psychology, 63*(2), 221–233. https://doi.org/10.1037/0022-3514.63.2.221.

Johnson, M. P. (1991). Commitment to personal relationships. In W. H. Jones and D. Perlman (Eds.), *Advances in personal relationships* (Vol. 3, pp. 117–143). Jessica Kingsley.

Kelley, H. H. (1983). The situational origins of human tendencies: A further reason for the formal analysis of structures. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *9*(1), 8-30.

Kiecolt-Glaser, J. K., and Glaser, R. (1991). Stress and immune function in humans. In R. Ader, D. L. Felten, and N. Cohen (Eds.), *Psychoneuroimmunology* (2nd ed., pp. 849–867). Academic Press.

Kline, R.B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling*.The Guilford Press

Le, B., and Agnew, C. R. (2003). Commitment and its theorized determinants: A meta-analysis of the Investment Model. *Personal Relationships, 10*(1), 37–57. https://doi.org/10.1111/1475-6811.00035.

Mikulincer, M., and Shaver, P. R. (2007). *Attachment in adulthood: Structure, dynamics, and change*. The Guilford Press.se

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 2373-2387.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Rusbult, C. E. (1980). Commitment and satisfaction in romantic associations: A test of the investment model. *Journal of Experimental Social Psychology, 16*, 172-186.

Rusbult, C. E., and Buunk, B. P. (1993). Commitment processes in close relationships: An interdependence analysis. *Journal of Social and Personal Relationships, 10*(2), 175 – 204. https://doi.org/10.1177/026540759301000202.

Rusbult, C. E., Martz, J. M., and Agnew, C. R. (1998). The investment model scale: Measuring commitment level, satisfaction level, quality of alternatives, and investment size. *Personal Relationships, 5*(4), 357–391. https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.1998.tb00177.x.

Savcı, M. ve Aysan, F. (2016). Yakın ilişkilerde yaşantılar ölçeği kısa formu'nun Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *VIII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi içind*e (s.837-846). Çanakkale.

Schermelleh-Engel, K., and Moosbrugger, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research Online*, 8(2), 23-74.

Sheeran, P. (2002). Intention—behavior relations: A conceptual and empirical review. *European Review of Social Psychology*, *12*(1), 1-36. https://doi.org/10.1080/14792772143000003

Tabachnick, B. and Fidell, L. (2013). *Using multivariate statistics.* Pearson.

VanderDrift, L. E., Agnew, C. R., and Wilson, J. E. (2009). Nonmarital romantic relationship commitment and leave behavior: The mediating role of dissolution consideration. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *35*(9), 1220-1232. https://doi.org/10.1177/014616720933754.

Wei, M., Russell, D. W., Mallinckrodt, B., and Vogel, D. L. (2007). The experiences in close relationship scale (ECR)-short form: Reliability, validity, and factor structure. *Journal of Personality Assessment, 88*(2), 187-204. https://doi.org/10.1080/00223890701268041.

Weiss, R. L., and Cerreto, M. C. (1980). The marital status inventory: Development of a measure of dissolution potential. *American Journal of Family Therapy*, *8*(2), 80-85. https://doi.org/10.1080/01926188008250358